

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XLVI. Declaratur quinam habeant potestatem vota irritandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

itam Superior non potest recusare. Quod si eam indiscretè & irrationabiliter recuset, illam Ecclesia ipsi concedit, cap. licet extrav. de Regul. Secus si recuset rationabiliter & discretè, animadvertens inferiorem eam non petere ex sincero vitæ perfectioris desiderio, sed ex animi levitate, vel disciplina regularis tardio, correctionis impatientiâ, pœnæ metu, &c. Quia, ut tradit S. Doctor q. 189. a. 8. *transire de Religione in Religionem, nisi propter magnam utilitatem, vel necessitatem, non est laudabile. Tum quia ex hoc plerumque scandalizantur illi qui relinquuntur. Tum etiam quia facilis proficit aliquis in Religione quam consuevit, quam in illa quam non consuevit, ceteris paribus. Unde in collat. Patræ Abbas Nestorius dicit, unicuique utile est secundum propositum quod elegit, summo studio ac diligentia, ad operis arripit perfectionem pervenire festinanter, & nequaquam à sua (quam elegit semel) professione discedere.... Impossibile namque est, unum & eundem hominem, simul universis fulciri virtutibus, quas quis voluerit pariter attentare, in id incidere eum necesse est, ut, dum omnem sequitur, nullam integrè consequatur. Diversa enim Religiones præminent secundum diversa virtutum opera. Unde quia plures in hac mutatione, sive ex parte materia, sive ex intentione obliqua, decipere & decipi compertum est (inquit Massonus Carthusianorum Generalis ad 2. præcept. Decal. tab. 2.) Constitutiones Summorum Pontificum quæ circa quosdam Regulares Ordines intervererunt, consulende sunt, & observanda. Videri potest circa hoc Decretum Urbani VIII. Constitutionum nostrarum p. 4. cap. 1. n. 14.*

356 Præter Superiores Regularium, respectivè ad subditos suos, maritus irritare potest vota uxoris, absque consensu suo facta, in iis in quibus mulier viro subjicitur, ut S. Thomas docet loco citato. Si tamen vir & uxor mutuo consensu pariter voverint castitatem, ac per consequens sibi mutuo remiserint obligationem reddendi debitum, quod Deo pari consensu voverunt, perseverantes usque in finem reddere debent, inquit Augustinus relatus cap. quod Deo 33. q. 5. Nec vir tamen absque consensu uxoris, nec uxor absque viri consensu vovere potest castitatem, quâ parte impeditur redditionem debiti. Quia in hoc non sunt sui juris, juxta Apostolum dicentem, mulier sui corporis potestatem non habet, &c. Possè verò, absque mutuo consensu, licitè & validè vovere castitatem, quâ parte solum impedit debiti exactionem, omnes communiter Doctores affirmant, conformiter ad cap. quidam de convert. conjugat. ubi habetur, votum mariti, qui uxore invitâ professionem emiserat, valuisse quoad non exigendum debitum, secus quoad non reddendum. Et ratio est, quia conjugati in exigendo sui juris sunt, idèdque alter, independentè ab altero, se adstringere potest ad non exigendum, secus ad non reddendum. In junioribus tamen conjugatis, quoad lectum non separatis, non exigendi vo-

tum non est de facili consulendum: quia multis periculis obnoxium. Quia tamen matrimonii Sacramentum specialem conjugatis gratiam confert, ad reprimendam concupiscentiam, constatque experientiâ, ex ipsis plurimos esse, quibus ad eam cordi est conjugalis castitas, ut rarò vel nunquam conjugati debitum, illud reddere contenti; licet cœlebs non possit nudus nudâ femina condormire absque periculo incontinentiæ, non est idem de conjugato; maxime provecioris ætatis, qui experientiâ comprobavit, exigendi periculum in se non esse proximum, seque auxiliante Deo, qui non deest confidentibus in se, dum non amant periculum, prout non amant qui ex conjugii lege conjugii condormiunt) non sic viri concupiscentie igne, quin ab exigendo se possit continere. Et idèd conjugatus in provecioris ætate, Deo inspirante, potest illud vovere.

Potest etiam uxor irritare votum mariti, absque suo consensu factum, in eo in quo vir potestatem corporis sui non habet, sed uxor, & non solum quoad redditionem debiti, sed etiam quoad domestica officia, & conjugalem societatem; unde si maritus, absque uxoris consensu, voveat aliquid notabiliter præjudicans juri uxoris, illud ipsa potest irritare, sicut & maritus omnia vota uxoris, debito conjugali, domestica administrationi, & dominativa in uxorem potestati præjudicium aliquod afferentia. Quoad cætera verò, quæ non præjudicant utriusque matrimonii, prolis educationi, familiarique directioni, plures quidem existimant, maritum irritare non posse, ut Massonus ubi supra, Bonæ-Spei de relig. disp. 7. n. 53. Layman l. 4. tr. 4. c. 7. quia uxor viro non subditur nisi matrimonii contractu, quo nec bona sua paraphernalia, nec omnes suas devotiones, pietasque voluntates, præmissis non præjudicantes, viro suo subjecit. Quia tamen mulieres sunt ex natura sua leves, Deus in earum favorem videtur eas per omnia subjecisse viris suis, exceptis iis quæ vel expressè, vel communi more, communivè jure mulieres sibi reservare censentur, ut sunt paraphernalia, ingressus religionis, &c. Id enim innuere videtur Scriptura Gen. 3. *Sub viri potestate eris. Ephes. 5. Mulieres viris suis subditæ sint, sicut domino, quoniam vir est caput mulieris, sicut Christus est caput Ecclesiæ. Et infra: sicut Ecclesiæ subiecta est Christo; ita & mulieres viris suis in omnibus.* Et idèd Lessius, Bonacina, Sanchez, & ipsemet Bonæ-Spei de matrim. disp. 9. n. 33. putant maritum posse, constante matrimonio; irritare omnia vota uxoris, excepto voto ingrediende religionis, intra duos menses matrimonii rati, nondum consummati, juxta illud Num. 30. *Si mulier maritum habuerit, & voverit aliquid... si vir audiens statim contradixerit, & irritas fuerit pollicitationes ejus, propitiis ei erit Dominus... non tenebitur promissionis rea. Quem*

locum de omni voto intelligunt septuaginta interpretes, sicut & Augustinus relatus cap. noluit & cap. manifestum 33. q. 5. & Ambrosius cap. fin. eod. Non debent tamen mariti esse faciles in irritando & contradicendo, saltem postquam semel consenserint: quia si postea sine causa contradicant, licet uxores non peccent votum non reddendo (eò quòd valida videatur irritatio, dum consensus ille non tollit ipsi dominium in uxorem) ipse tamen peccat taliter irritando & contradicendo, juxta id quod subjungitur citato cap. 30. *Sin autem contradixerit, postquam rescivit (& tacens consenserit, ut ibidem exprimitur) portabit ipse iniquitatem ejus.*

358 Ceterum quæ dixi de potestate mariti ad irritandum vota uxoris, intelligenda sunt de votis constante matrimonio factis: neque enim irritare potest vota ante matrimonium facta (utpote facta tempore independentiæ uxoris à voluntate mariti) sed eorum executionem durante matrimonio suspendere duntaxat, quoad materiam sibi subiectam, non quoad subiectam soli Deo, vel potestati majori, cujusmodi sunt de non mentiendo, non furando, &c.

359 Quia etiam filii & filiæ, ob defectum maturitatis, ante pubertatem capaces non sunt voti absoluti, juxta cap. mulier 22. q. 2. ideòque quodlibet votum ab ipsis emissum transit in conditionatum, si pater voluerit; licet pater ejusmodi votum solum resciat post pubertatem, potest nihilominus irritare, juxta Navarrum cap. 12. n. 1. Cajetanum, Lopez, Massonum, Lessium, &c. (licet contradicat Sorus 1. 7. q. 3. a. 2.) nisi fortè votum suum post pubertatem replicaverint. Quia accessus pubertatis non facit, quòd in illa ætate, quæ votum fecerunt, præditi fuerint maturitate per leges requisitâ ad absolute votendum. In ista verò irritandi potestate, patri mortuo succedunt qui vices ejus gerunt, ut tutor; non verò mater, nisi ipsa sit tutrix, alio tutore non subrogato: quia non habet patriam potestatem. Videri possunt Azorius 1. p. l. 11. c. 17. & Suarez 1. 6. c. 6. n. 21.

360 Post pubertatem autem, filii & filiæ possunt absolute votere castitatem, ingressum religionis, & qualibet vota de rebus, in quibus patriæ non subduntur potestati, v. g. de confessionibus, communionibus, jejuniis moderatis, & quibuscumque non præjudicantibus domesticæ gubernationi (quæ proinde à patre irritari non possunt) si tamen jejunia adeò essent immoderata, peregrinationes tam longæ, ut domesticis obsequiis, familiarique disciplinæ adferrent præjudicium, à patre irritari possent.

361 Unde quia vota realia à filiis puberibus facta ante emancipationem (quæ fit anno 25.) patriæ præjudicant potestati (nisi facta sint de bonis castrensibus, vel quasi castrensibus) sequitur ea absolute fieri non posse, absque patris consensu. Aliqui tamen censent ab ipsis

fieri posse votum peregrinationis in terram sanctam, non ex sola devotione, sed in sublidium terræ sanctæ, argumento capitis ex multa de voto, ubi talis voti executio maritis permittitur, etiam invitis uxoribus. Verum Suarez ubi supra c. 5. probabiliter negat consequentiam à maritis ad filios: quia vir est caput uxoris; non filius patris.

Denique domini irritare possunt vota servorum, absque consensu suo facta circa ea quibus abstraherentur à servitute dominorum, si sermo sit de servis non habentibus potestatem abstrahendi se à servitute. Unde tales, absque dominorum consensu, votere non possunt Religionem (prout docet S. Doctor a. 8. ad 2.) bene castitatem: utpote quæ non obest, sed prodest potius obsequio domini. Quoad servos non perpetuos, à servitute se subtrahere valentes, si aliquid faciant votum perpetuum, sive ad vitam, domini possunt quidem executionem illorum suspendere, durante servitute, in iis quæ incommodum adferunt domini obsequio; non possunt tamen ex toto irritare. Ideòque postquam servus à servitute discesserit, tale votum servare tenebitur, utpote tunc sui juris. Tanta proinde non competit potestas dominis in tales servos, quanta patribus in filios.

CAPUT XLVII.

Declaratur quinam habeant potestatem vota commutandi, inisque dispensandi.

TAmetsi ad commutandum vota regulariter exigatur auctoritas Ecclesiæ, seu Prælati; in casibus tamen, quibus evidenter constat, in melius esse commutationem, unusquisque eam propriâ facere potest auctoritate, si per ly in melius, intelligatur, non id quod ex genere suo præstantius est, sed quod spectatis omnibus hic & nunc Deo gratius est. Ita Major in 4. dist. 38. q. 7. Angelus, Cajetanus, Sorus, Navarrus, & Doctores communiter contra Sylvestrum.

Primò, quia cap. pervenit 2. de jurejur. dicitur promissum non infringere, qui in melius illud commutat. Et cap. Scriptura de voto & vot. redempt. Alexander III. dicit, quòd reus facti voti aliquatenus non habetur, qui temporale obsequium in perpetuum noscitur religionis observantiam commutare. Quia, uti præmiserat Pontifex, Scriptura sacra testimonio declaratur, quòd spiritualis homo propositum non mutat, cum pro salute animæ suæ nihil aliud medietur. Et cap. licet de Regul. Pontifex declarat licitum transire ad Religionem strictiorem, non obstante professione in priorè Religione facta Deo & Prælati illius; tametsi jus istud (ob inconvenientiâ) jam sit modificatum.

Secundò, quia minus bonum, seu minus gratum Deo, censetur contentum in majori, seu Deo gratiori, saltem quoad finem promissionis, qui est rem gratam facere si cui